

การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของศูนย์ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

A Study of State and Problems of Administrative Resource in Sub-District Non-Formal and Informal Education Center under Phranakhon Si Ayutthaya Province

พรทิพย์ หลีกเฉลิมพร และ พรเทพ รุ่งแผน

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
Email : tualek1521@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา และ 2) เพื่อเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จำนวน 209 แห่ง จากประชากรผู้ข้อมูลคือ ครูกศน.ตำบล จำนวน 209 คน ได้สุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูล จำนวน 136 คน สุ่มตัวอย่างอย่างง่ายโดยวิธีการจับฉลากแบบสอบถามมีความเชื่อมั่น 0.77 และ 0.82 โดยใช้วิธีของครอนบาค สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบค่าที ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงมาต่ำคือ ด้านงบประมาณ รองลงมาคือ ด้านอาคารสถานที่ และด้านทรัพยากรบุคคล ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านวัสดุ อุปกรณ์ ส่วนปัญหาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงมาต่ำคือ ด้านวัสดุ อุปกรณ์ รองลงมา คือ ด้านอาคารสถานที่ และด้านงบประมาณ ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านทรัพยากรบุคคล และ 2) สภาพและปัญหาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา, ทรัพยากรบุคคล, ทรัพยากรด้านงบประมาณ, ทรัพยากรด้านวัสดุอุปกรณ์, ทรัพยากรด้านอาคารสถานที่

Abstract

The purposes of this research were as follows : 1) to study of the state and problems of Administrative Resources, and 2) to compare the state and problems of Administrative Resources between the different experienced. The sample was selected from 209 teacher in Sub-district Non-formal and Informal education center for the 2016 academic year. The research instrument was a questionnaire. The reliabilities were 0.77 and 0.82. The statistic for data analyze were per centage, mean, standard deviation and t-test. The research findings were as follows : 1) the state of Administrative Resources in overall and each aspect were at the high level. The highest level was the budget resource management side. The next were the facility resource management side and the personnel resource management side. The lowest level was the material

resource management side; and the problems of Administrative Resources in overall and problems were at low level. The highest level was the material resource management side. The next were the facility resource management side and the budget resource management side. The lowest level was the personnel resource management side, and 2) the comparison of the state and problems of Administrative Resources for the different experienced of positions were no different.

Keywords : Administrative Resources, personnel resource management, budget resource management, material, facility resource management

1. บทนำ

การศึกษาของไทยในปัจจุบันมีระบบการจัดการศึกษาสามรูปแบบ คือ การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ซึ่งการศึกษาในระบบมีสองระดับ คือ การศึกษาขั้นพื้นฐานและการศึกษาระดับอุดมศึกษา โดยในระดับอุดมศึกษานั้น แบ่งออกเป็นสองระดับ คือระดับต่ำกว่าปริญญาและระดับปริญญา ซึ่งการศึกษาทั้งสามรูปแบบต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา [1] การบริหารทรัพยากรทางการศึกษามีความสำคัญและจำเป็นต่อการปฏิรูปการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ และการปฏิรูประบบบริหารจัดการภาครัฐตามแนวทางการปฏิรูประบบราชการ ซึ่งมีเป้าหมายสอดคล้องกันคือ ให้สถานศึกษามีระบบการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ มีระบบบริหารจัดการที่ทันสมัย มีความสามารถรับผิดชอบระบบบริหารงบประมาณ การเงินและภาษีได้อย่างเหมาะสม ทั้งในเชิงนโยบายและเชิงการบริหารจัดการทรัพยากรทาง การศึกษาในภาพรวมและในระดับสถานศึกษาให้เกิดประโยชน์สูงสุด [2] จะเห็นได้ว่าระบบการศึกษาในปัจจุบันเป็นยุคของข้อมูลข่าวสาร ดังนั้นการบริหารงานจึงต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบตั้งแต่โครงสร้างการบริหารจัดการ กระบวนการจัดการเรียนการสอน รวมถึงการบริหารการเงินงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ เพื่อให้การบริหารส่งผลถึงนักเรียนให้เป็นคนเก่ง ดี ใฝ่เรียน ใฝ่รู้ ที่เหมาะสมกับวัฒนธรรมไทย ซึ่งระบบการศึกษาไทยเป็นการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ ทั้งความรู้ ความคิด ความสามารถ การที่จะพัฒนาคนให้มีคุณภาพได้นั้นต้องอาศัยปัจจัยหรือทรัพยากรทางการศึกษาที่เป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญคือ 4 M's ได้แก่ คน (Man) เงิน (Money) วัสดุอุปกรณ์ (Material) การจัดการ (Management) [3] ที่จะนำไปใช้ในการจัดการศึกษา ตั้งแต่การแสวงหาทรัพยากร การจัดสรรทรัพยากร

การใช้ทรัพยากร การประเมินการใช้ ให้มีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่โรงเรียน ซึ่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.2545 หมวด 8 ทรัพยากรและการลงทุนการศึกษา มาตรา 58 [4] ระบุว่า ให้มีการระดมทรัพยากรและการลงทุนด้านงบประมาณ การเงินและทรัพย์สิน ทั้งจากภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บุคคล ครอบครัวยุวมชน องค์กรชุมชน เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ สถาบันสังคมอื่นและต่างประเทศ และจากการศึกษาพบว่าศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบลไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาตินี้คือ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยยังขาดการสนับสนุนงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ รวมทั้งครูประจำศูนย์ คณะกรรมการและผู้เกี่ยวข้องไม่ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และปัญหาด้านปัจจัย สภาพอาคารเรียน สถานที่และสภาพแวดล้อมไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ อีกทั้งศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบลยังตั้งอยู่ห่างไกลชุมชน อาคารเรียนไม่เป็นเอกเทศ สื่อวัสดุ อุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกไม่เพียงพอ ไม่ได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณ และไม่มีข้อมูลสารสนเทศ [5] ปัญหาด้านอาคารศูนย์การเรียนคับแคบไม่สามารถจัดกิจกรรมบางประเภทได้ บุคลากรมีน้อยต้องรับผิดชอบงานหลายอย่าง วัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอนคอมพิวเตอร์ โต๊ะ และเก้าอี้มีไม่เพียงพอ นักศึกษาการศึกษานอกระบบมาพบกลุ่มไม่ต่อเนื่อง การจัดกิจกรรมการแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนยังมีน้อย และองค์การบริหารส่วนตำบลมีส่วนร่วมน้อยในการวางแผน โครงการ และติดตามประเมินผลการดำเนินงานศูนย์การเรียน [6] สำหรับศูนย์การบริหารงานศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัด

พระนครศรีอยุธยา นั้นพบว่ายังมีปัญหาในเรื่องสถานที่ในบางแห่งยังไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ บุคลากรประจำศูนย์ไม่พอเพียง มีผู้เรียนน้อย ขาดการเข้ากลุ่มการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไม่ต่อเนื่อง อันเนื่องจากผู้เรียนติดภาระงานอื่น การมีส่วนร่วมของชุมชนน้อย ทั้งด้านงบประมาณไม่เพียงพอในการดำเนินงาน และขาดการนิเทศ ติดตามและรายงานผล นอกจากนี้ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ยังไม่สามารถดำเนินการบริหารจัดการได้อย่างเต็มรูปแบบ ยังต้องอยู่ในการบังคับบัญชาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ [7]

จากข้อมูลดังกล่าวผู้วิจัยเห็นว่า การบริหารทรัพยากรทางการศึกษามีความจำเป็นและมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งใน การที่จะสามารถจัดการและบริหารทรัพยากรที่มีอย่างจำกัดให้ได้ประโยชน์อย่างสูงสุด ซึ่งปัญหาที่ส่งผลต่อการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจทำการวิจัยเรื่องการศึกษาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบลในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนแก้ไขปัญหา ปรับปรุงและพัฒนา ให้มีประสิทธิภาพและเป็นประโยชน์ในการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบลในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

2.2 เพื่อเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบลในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานของครูคน.ตำบล

3. สมมติฐาน

ครูคน.ตำบลที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อสภาพและปัญหาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบลในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาแตกต่างกัน

4. ขอบเขตของการวิจัย

4.1 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัย คือศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล จำนวน 209 แห่ง ได้แก่ ครูคน.ตำบล ประชากรผู้ข้อมูลคือ ครูคน.ตำบล จำนวน 209 คน

กลุ่มตัวอย่าง ผู้ให้ข้อมูลคือ ครูคน.ตำบล จำนวน 136 คน สุ่มตัวอย่างอย่างง่ายโดยวิธีการจับฉลาก

4.2 ตัวแปรที่ศึกษา

4.2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ประสบการณ์ในการทำงานของครูคน.ตำบล ได้แก่ ต่ำกว่า 5 ปี และ ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป

4.2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ 1) สภาพการบริหารทรัพยากรของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล และ 2) ปัญหาการบริหารทรัพยากรของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล

4.3 ขอบเขตด้านระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัยระยะเวลาในการวิจัย มกราคม 2557- มิถุนายน 2558

5. วิธีดำเนินการวิจัย

5.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ตอน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับเพศ และประสบการณ์ในการทำงาน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check List) มี 2 ตัวเลือก จำนวน 2 ข้อ

ตอนที่ 2 สภาพและปัญหาการบริหารทรัพยากรของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบลในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับของลิเคิร์ต (Likert) ที่มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.77และ 0.82 โดยใช้วิธีของครอนบาค

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารทรัพยากรของศูนย์ฯ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด

5.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

6. ผลการวิจัย

6.1 สภาพการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงมาต่ำคือ ด้านงบประมาณ รองลงมาคือ ด้านอาคารสถานที่ และด้านทรัพยากรบุคคล ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านวัสดุ อุปกรณ์ ส่วนปัญหาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา โดยภาพรวมมีปัญหการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงมาต่ำคือ ด้านวัสดุ อุปกรณ์ รองลงมา คือ ด้านอาคารสถานที่ และด้านงบประมาณ ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านทรัพยากรบุคคล

6.2 สภาพและปัญหาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

7. อภิปรายผล

7.1 สภาพการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ตำบลในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และด้านที่การบริหารทรัพยากรทางการศึกษามากที่สุดคือ ด้านการบริหารงบประมาณ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะงบประมาณเป็นทรัพยากรทางการศึกษาที่จำเป็นที่ศูนย์การศึกษานอกกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ตำบลต้องใช้เพื่อการจัดการศึกษาและกิจกรรมต่างๆ ซึ่งในบางครั้งงบประมาณไม่เพียงพอศูนย์การศึกษานอกกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบลจำเป็นต้องจัดหาเพิ่มเติมโดยใช้กลยุทธ์ต่างๆ เพื่อให้ได้งบประมาณสำหรับสนับสนุนการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคล ทรัพยากรด้านวัสดุอุปกรณ์ และทรัพยากรด้านอาคารสถานที่ ให้เกิดผลงานที่มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลซึ่งสอดคล้องของ สว่างวัลย์ วุฒิสเลา[8] ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา อุบลราชธานี เขต 5 พบว่า โดยภาพรวมมีการบริหารงานอยู่ในระดับมากทุกด้าน สอดคล้องกับ วิชรา มะริชิตโน [9] ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่องสภาพการจัดการทรัพยากรการศึกษาในโรงเรียนสมุทรพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่ามีสภาพการบริหารจัดการทรัพยากรด้านงบประมาณ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เช่นกัน

7.2 ปัญหาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ตำบลในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบลตามหลักสูตรให้ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญโดยเรียนรู้จากประสบการณ์จริงเพื่อเป็นต้นแบบในการการเรียนรู้ ประกอบกับในการบริหารจัดการศูนย์การศึกษานอกกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบลในจังหวัดพระนครศรีอยุธยานั้น หากมีงบประมาณเพียงพอ จัดหาวัสดุ อุปกรณ์เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้ ดังนั้นปัญหาในการบริหารทรัพยากรด้านวัสดุ อุปกรณ์จึงอยู่ในระดับน้อย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวีระศักดิ์ นิลโคตร [11] ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่องสภาพ ปัญหาและประสิทธิผลการบริหารงานพัสดุของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า มีปัญหาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับน้อย และสอดคล้องกับ พัชนียา หานะพันธ์ [12] ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่องสภาพ ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการบริหารงานทรัพยากรทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 และผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้ง 2 สังกัด ผลการวิจัยพบว่า มีปัญหาในการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เช่นกัน

7.3 สภาพการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ตำบลในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานของครูทุกคน.ตำบล โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ตอบแบบสอบถามครูคน.ตำบล เป็นครูรุ่นใหม่และเพศหญิงที่มีอายุต่ำกว่า 5 ปี ซึ่งเป็นวัยที่ทำงานจริงจัง มักมีมุมมองในทางดี ดังนั้นเมื่อตอบแบบสอบถามจึงมีผลว่าไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เตือนใจ ไชยโคตร [13] ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่องบทบาทการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัด

บุรีรัมย์ ตามความคิดเห็นของนักวิชาการศึกษาและหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาโดยภาพรวมไม่แตกต่างกันและสอดคล้องกับ พชฌินยา หานะพันธ์ [12] ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่องสภาพ ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการบริหารงานทรัพยากรทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 และผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาทั้ง 2 สังกัด จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ผลการวิจัยพบว่า มีสภาพการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา ไม่แตกต่างกัน

7.4 ปัญหาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบลในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานของครูคน.ตำบล โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสภาพการบริหารของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบลในจังหวัดพระนครศรีอยุธยามีบริบทในการทำงานใกล้เคียงกัน ดังนั้นปัญหาในการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาจึงไม่มีความแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิกุล ฌนอมขวัญ [10] ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่องสภาพและปัญหาการบริหารงานทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ผลการวิจัยพบว่า มีปัญหาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา ไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับ เกตุมณี แสงบุญเรือง [14] ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดเทศบาลเมืองนครพนม จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ผลการวิจัยพบว่า มีปัญหาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาไม่แตกต่างกัน

8. ข้อเสนอแนะ

8.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

8.1.1 ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย โดยเฉพาะการกำหนดเกี่ยวกับค่าตอบแทนสวัสดิการที่ชัดเจนและเป็นธรรม การปฐมนิเทศบุคลากรที่ได้รับการบรรจุและแต่งตั้งใหม่ และ

การนิเทศการปฏิบัติงานของบุคลากรตามที่ได้รับมอบหมายหน้าที่ ดังนั้นผู้บริหารของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบลในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และผู้ที่เป็นผู้บังคับบัญชา ตามลำดับชั้นควรใส่ใจและจัดระบบและปฏิบัติเป็นประจําอย่างสม่ำเสมอโดยเฉพาะด้านค่าตอบแทนสวัสดิการเพื่อเป็นขวัญกำลังใจในการทำงาน

8.1.2 ด้านการบริหารงบประมาณ โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย โดยเฉพาะการใช้จ่ายเงินงบประมาณเป็นไปอย่างคุ้มค่า โปร่งใส ตรวจสอบได้ การใช้จ่ายเงินงบประมาณเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้อย่างชัดเจน และการควบคุมการใช้จ่ายเงินงบประมาณ ซึ่งผู้บริหารของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบลในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาและผู้ที่เป็นผู้บังคับบัญชา ตามลำดับชั้นควรมีการปฏิบัติอย่างรัดกุม และมีการตรวจสอบโดยใช้ระบบควบคุมภายในเป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการเพื่อให้สามารถใช้งบประมาณได้อย่างคุ้มค่าและสร้างความเจริญก้าวหน้าของการจัดการศึกษา

8.1.3 ด้านการการบริหารวัสดุ อุปกรณ์ โดยภาพรวม อยู่ในระดับน้อย โดยเฉพาะการดูแลรักษาอุปกรณ์ให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานตลอดเวลา การลงทะเบียนวัสดุ อุปกรณ์ อย่างเป็นระบบและเป็นปัจจุบัน และการสำรวจความต้องการการใช้วัสดุอุปกรณ์ตามความจำเป็นโดยบุคลากรภายใน ซึ่งผู้บริหารของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบลในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาและผู้ที่เป็นผู้บังคับบัญชา ตามลำดับชั้นควรมีการปฏิบัติอย่างเป็นระบบ ละเอียดยรอบคอบเพื่อความพอเพียงในการบริหารจัดการศึกษา

8.1.4 ด้านการบริหารอาคารสถานที่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย โดยเฉพาะการควบคุมการใช้อาคารสถานที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์คุ้มค่า การกำหนดให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการใช้ ดูแลรักษาอาคารสถานที่ และการกำหนด พื้นที่อาคาร สถานที่ สอดคล้องกับกิจกรรม ซึ่งผู้บริหารของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบลในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาและผู้ที่เป็นผู้บังคับบัญชา ตามลำดับชั้นควรมีการบริหารทรัพยากรอาคารสถานที่ให้มีสภาพพร้อมใช้และใช้งานได้อย่างปลอดภัยเพื่อใช้อาคารสถานที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

8.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

จากการผลการวิจัยด้านการบริหารงบประมาณอยู่ในระดับน้อย ดังนั้นผู้วิจัยเสนอแนะดังนี้

8.2.1 ควรศึกษาผลกระทบของการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาในการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบลในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

8.2.2 ควรศึกษาความสัมพันธ์ของการบริหารทรัพยากรทางการศึกษากับการบริหารงานอื่นๆ ใน 4 งานของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบลในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

9. เอกสารอ้างอิง

- [1] กระทรวงศึกษาธิการ, “พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2554 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 พร้อมกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องและพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ”, องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์, 2552.
- [2] สำนักงานปฏิรูปการศึกษา, “ปฏิรูปการศึกษา แนวทางสู่การปฏิบัติ”, พิมพ์, 2550.
- [3] สัมฤทธิ์ ยศสมศักดิ์, “การบริหารทรัพยากรมนุษย์ : หลักการและแนวคิด”, เอ็ม.ที.เพรส, 2549.
- [4] สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, “พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545”, พรึกหวานกราฟฟิค, 2549.
- [5] กอบกุล กลับอำไพ, “การบริหารจัดการศูนย์การเรียนรู้ชุมชน ของครูประจำศูนย์การเรียนรู้ชุมชนสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครศรีธรรมราช”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช, 2551.
- [6] วิโรจน์ ใจบุญ, “การศึกษาสภาพการดำเนินงานศูนย์การเรียนรู้ชุมชนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่จรมจังหวัดน่าน”, วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์, 2554.
- [8] สัจฉลย์ วุฒิสเลลา, “การศึกษาสภาพการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 5”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.(2548).
- [9] วิชรา มะธิตะโน, “สภาพการจัดการทรัพยากรการศึกษาในโรงเรียนสมุทรพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, 2550.
- [10] พิกุล ถนอมขวัญ, สภาพและปัญหาการบริหารงานทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ, 2557.
- [11] วีระศักดิ์ นิลโคตร, “สภาพ ปัญหาและประสิทธิผลการบริหารงานพัสดุของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, 2551.
- [12] พชณิยา หานะพันธ์, “การศึกษาสภาพ ปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 และผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา, 2557.
- [13] เตือนใจ ไชยโคตร, “บทบาทการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดบุรีรัมย์”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, 2555.
- [14] เกตุมณี แสงบุญเรือง, “การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดเทศบาลเมืองนครพนม”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหา

บัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา,
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครพนม, 2557.

- [7] สานิตย์ เจือจันทร์, รองผู้อำนวยการสำนักงาน
ส่งเสริม การศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม
อัธยาศัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, สัมภาษณ์,
2559.